

Ытыктабыллаах Саха сириг дьоно-сэргэтэ! Күндү доботтор!

Олус тэтимнээхтик уларыа турара аан дойду биһиги барыбыт иннибитигэр уустук соругу туруорда. Саха Өрөспүүбүлүкэтэ төрут экономикатын кыабын өрө тутан инники хардылыыр эбэтэр олорон биэрэн, балысхан сайдыттан туоратыллар быһык кэм үүннэ. Биир суол баар - сага сүүрэннэри, сүгкэн уларыылары киллэриэхтээхпит!

Россия Президентэ Владимир Владимирович Путин дойдубут уонна регионнар сайдыларыгар сага сыаллары-соруктары туруорда. Бу суолталаах хамсааһынарга биһиги, Саха сириг олохтоохторо, бэйэбит дьоһун кылааппытын киллэриэх тустаахпыт.

Саха сирэ урут да, билигин да улуу Россия быстыспат сорбото, судаарыстыбаннаһын уонна экономической кыабын тирэбэ. Өрүү да оннук буола туруоҕа. История кэрэһилиринэн, биир эрэ көлүөнэ олобун устатыгар судаарыстыба Ураал хайаларыттан Чуумпу уонна Хотугу муустаах байдаллар кытылларыгар тийэ тэнийэн, улуу держава буолбута. Саха сирэ өссө түөрт үйэ анараа өттүгэр Россия Уһук Илини уонна Хотугу Американы баһылырыгар тирэх буолан, дойду судаарыстыбаннаһа сайдарыгар, бөбүргүүрүгэр быһаарылаах оруолу толорбута.

Билигин дойду сага экономической сайдыта Уһук Илингэ эмиэ түмүллэр, тирэбирэр кэмигэр биһиги Сахабыт сирэ инники күөнгэ сылдьар. Онон бу сүдү суолталаах кэми мүччү тутарбыт сатамат. Россиябыт кыаҕа-күүһэ өссө хас да бүк улаатарыгар биһиги эппиэтинэһи эмиэ тэҥгэ сүгэбит!

Саха сирэ итиннэ бары өттүнэн бэлэм: айылҕабыт баайа, техникскэй сага салаалары сайыннарыы уонна, биллэн турар, хорсун-хоодуот үлэһит дьоммут-сэргэбит. Онон сайдыы тэтиминэн уонна дьон олобун хаачыстыбатынан Уһук Илингэ эрэ буолбакка, дойду үрдүнэн бастыг буоларга дьулуһуохтаахпыт!

Бу сыалбыт тула түмсүөбүг! Алаастаһыыны, аҕа ууһунан араһыыны, улууһунан хайдыһыыны тохтотуохха, промышленнай оройуоннар уонна тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар улуустар олохтоохторо биир сомоҕо буолалларын ситиһиэххэ, социальнай балаһыанньанан, политической көрүүнэн атааннаһыыны ууратыахха.

Түмсүүлээх эрэ буоллахпытына, киин, промышленнай куораттартан саамай кытыы сытар нэһилиэктэргэ тийэ дьон дьоллоохтук уонна байылыаттык олорорун ситиһиэхпит!

Үлэнэн – байылыат олоххо, бэйэбэ ытыктабыллаах сыһыанга

Бүгүнгү Сахабыт сирэ элбэх көлүөнэ өйүнэн-санаатынан, үлэтинэн-хамнаһынан тутулунна. Үптээх-астаах буолуу, бигэ турук, бэйэбэ ытыктабыллаах сыһыан төрдө-төбөтө үлэ буолар.

Хомойуох иһин, бүгүнгү олохпут атыны туоһулуур. Үлэтэ суох буолуу, ордук тыа сиригэр, ыччат ортотугар, сайдыыны харгыстыыр. Тийиммэт-түгэммэт буолууну, дьадайыыны төрдүттэн суох оноруу билигин да ситэ кыаллыбакка турар.

Онон сүрүн сорукпут дьон үлэлээх, дьарыктаах буоларын ситиһии уонна Сахабыт сирин олохтоохторун дохуоттарын үрдэтии буолар. Ол иһин үлэ миэстэтин тэрийээччилэри – урбаанньыттары, саганы сэргэхтик ылынартан, сабалыыртан толлубат, көхтөөх, хорсун дьоммутун өйүөхпүт. Кинилэр онгортан таһаарыыларын ороскуотун кыччатарга, коммунальнай уонна инженернэй ситимнэргэ холбоноллоругар хааччах суох буолуутугар үлэлэһиэхпит.

Сокуону кэһэр бизнес утары күүстээх бохсуу үлэтэ ытыллыа. Оттон аһаҕастык, чиеһинэйдик үлэлиир урбаанньыттарга административнай мэхэйдэри туоратыахпыт, кинилэр судаарыстыба өйөбүлүн тэнгэ ылар кыахтаныхтара. Ити дьаһаллар урбаанньыттарга туризм, IT курдук сана кэскиллээх салааларга, аграрнай, ювелирнай эйгэбэ, транспорт, коммунальнай өнгө тиһиктэригэр уонна да атын хайысхаларга үлэлииллэригэр, сана үлэ миэстэтин таһааралларыгар, дохуоттаах буолалларыгар суол арыйыахтара.

Сахабыт сиригэр үлэлиир бөдөн промышленнай хампаанньалар олохтоох дьонго үлэ миэстэтин таһаарыыга хайаан да эбээһинэс сүгүөхтэрэ. Бу дьон дьарыктаах уонна дохуоттаах буолуутугар туһайыллыаҕа. Экономика бу салаатыгар идэлэрин мунутуурдук баһылаабыт бастыг исписэлиистэр үрдүк хамнастаах үлэнэн хааччыллыахтара.

Өрөспүүбүлүкэ хас биирдии олохтооҕо сөбүлүүр, дохуоттаах үлэтин булунарыгар, эбэтэр сана дьыаланы тэринэригэр кыах биэриэхпит. Итини тэнгэ дьыг үрдүкү кылаастаах, сэдэх идэлээх профессионаллар кэлэн үлэлииллэригэр Саха сирэ аһаҕас буолуоҕа. Оччоҕо эрэ бииртэн биир сана салаа, дьыала тэриллэбэ. Күүстээх исписэлиистэр, урбаанньыттар, инвестордар ситиһиилээх дьаһаллары ылынан, кэскиллээх соруктарбытын олоххо киллэрэрбитигэр суолбутун тэлэн биэриэхтэрэ.

Инники күөнгэ сылдыы төрдө: билии, өркөн өй, мындыр буолуу

Өрөспүүбүлүкэбит хас биирдии киһитин өйүн-санаатын, билиитин-көрүүтүн хангатыы, сатабылын сайыннарыы – ытык иэспит буолар. Бастатан туран, үөрэх хаачыстыбатын санга кэрдиис кэмнэ таһаарыахтаахпыт.

Ону уһуйаантан, оскуолаттан саҕалаан уларыта тутуох тустаахпыт. Оҕону кыра эрдэбиттэн хантан хааннаабын, төрдүн-ууһун, дойдутун, дьонун уонна ыаллыы омуктары кытта быстыспат сибээһин билэригэр, доруобуйа, эт-хаан өттүнэн сайдыылаах буоларыгар иитиэххэ наада. Наука төрүттэригэр сыһыарыахтаахпыт, үрдүкү култуураҕа, билиигэ-көрүүгэ тардыһалларыгар, санааларын көнгүл этинэллэригэр, сытыы өйдөөх буолалларыгар такайыахтаахпыт. Онон куорат да, тыа сириин да оскуолаларыгар үөрэҕи биэриин бу сорукуттарга эппиэттиэхтээх.

Оробуочай идэлэргэ үөрэтиин санга таһымна тахсыаҕа. Ол инниттэн орто анал үөрэх ситимин уларытыахпыт, ол эбэтэр эдэр дьон олоххо сыһыаннаах, билигини үлэ ырыынагын ирдэбиллэригэр эппиэттиир идэлэргэ уһуйулуохтара. Онорон таһаарыыга үрдүк кылаастаах каадырдарга наадыар үлэни биэрээччилэри кытыннарыахпыт.

Сахабыт сириин Үрдүкү оскуолатыгар уларытыылар эмиэ кириэхтэрэ. Санга технологиялары олоххо киллэрэр, салгыы сайыннарар новатордары, каадырдары бэлэмниэхпит. Бу үлэни барытын регионна инновационнай сайдыы киинэ – М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илинги федеральной университет сүрүннүөҕэ.

Сахабыт сириин науката өрөспүүбүлүкэ сайдыытын быстыспат тирэҕэ буолуо. Манна Саха Өрөспүүбүлүкэтин наукаларын академията уонна Россия наукаларын академиятын Сибиирдээҕи салаатын Саха сириинээҕи научнай киинэ бэйэлэрин кылааттарын киллэриэхтэрэ.

Үөрэхтээһин бары таһымын аныгы технологиянан хааччыйарга, сыһыа цифровой эйгэҕэ көһөрөргө ураты болҕомто уурулуо. Бу дьаһал оҕо, ыччат, кини ханна олороруттан тутулуга суох, бастынтан бастың билиини ыларыгар туһалаах буолуоҕа. Ыччат хайа баҕарар эйгэҕэ билиитинэн-көрүүтүнэн, сатабылынан күрэстэһэр кыахтаныа.

Биһиги ыччаппыт бэйэтигэр эппиэтинэһи сүгэригэр, инники күөҥнэ сылдыарыгар эрэллээхпиз. Кинилэргэ итэҕэйэбиз. Ол иһин олох ханнык баҕарар арангатын салайалларыгар, сүрүн боппуруостарга дьаһаллары ылалларыгар кыах биэриэхтээхпит. Ыччат бэйэтин талаанын, билиитин, дьыалабыай көрүүлэрин олоххо киллэрэн иһиэхтээх.

Өрөспүүбүлүкэбит өйдөөх уонна көхтөөх дьон талаһар киинэ буоларын ситиһиэхпит. Билигин күрэстэһиилээх үйэбэ бастыг өй уонна олохтоох каадыр туһугар туруулаһан, инники күөһүгэ тахсыабыг!

Кыахтаах медицина – чэгиэн, чөл туруктаах норуот

Саха сиригэр доруобуйа харыстабылыгар уларытыыны киллэри сүрүн суолтатынан дьонго киһилии, болжомтолоох уонна үтүө сыһыан буолар.

Үрдүк технологиялаах аныгы медицина кииннэри тутуохпут, улуустарга эмиир тэрилтэлэр ситимнэрин сайыннарыахпыт, тыа сиригэр куораттартан итэбэһэ суох хаачыстыбалаах өгөнү оноруу күүскэ ирдэниэ. Эрдэттэн ыарыыны сэрэтэр үлэ, кэмигэр эмтэһин, быраас суһал көмөтө хас биирдии тыа сирин олохтообор хайаан да тийиэх тустаах.

Ыраах сытар нэһиликтэр олохтоохторун доруобуйаларын, олохторун харыстааһыны телемедицина, информационнай технологиялар, санитарнай авиация хааччыһахтара.

Билигин да улуустарга быраастар, орто анал үөрэхтээх медицина үлэһиттэрэ тийбэттэр. Онон каадыры бэлэмнэһин тиһигин күүһүрдэн биэриэхпит, уонна үрдүк квалификациялаах быраастар Сахабыт сиригэр үлэлиллэригэр усулуобуйа тэрийиэхпит.

Сүрэх-тымыр уонна искэн ыарыыта элбээбитэ киһини долгутар. Кэлэр сылларга федеральной киин өйбүлүнэн аан дойду таһымыгар эппиэттиир Кардиология уонна Онкология кииннэри тутуохпут.

Экономика мунутуур кыаба

Саха сирин сагалыы тутуллаах экономиката өрөспүүбүлүкэ олобун уйгута уонна хас биирдии киһи олобун хаачыстыбатын тупсуутугар улаханлык биллиэбэ.

Бүгүһү күн ирдэбиллэрэ – өй үлэтэ, салайыы ситимнэрэ, аныгы технологиялар уонна бородууксуйаны онорон таһаарыыга күрэстэһии – сөптөөх уонна түргэн быһаарыылары эрэйэллэр.

Промышленнаһы аныгы олох ирдэбилинен сайыннарыы, сагардыы үлэтэ күүтэр. Ол түмүгэр, Сахабыт сирин экономикатыгар туһалыы турар тэрилтэлэр үлэлэрэ күүһүрүөбэ уонна сага индустриальной кииннэр тэриллиэхтэрэ.

Өрөспүүбүлүкэ арбаа өттүгэр алмаастаах провинция уонна ньиэп-гаас киинэ сайдыаба.

Собуруу хайысхаба чобу хостооһунга дойду биир бөдөн киинэ тутуллау. Маны сиэттэрэн көмүскэ үлэ кэниэ, металлургия салаата арыллыа, сайдыа.

Хотугулуу-илинги сир баайын туһаба таһаарыны тэтимирдэн, бөдөн экономической киин тэриллэ.

Арктиканы туһаба таһаары Сахабыт сирин хотугулуу өттүгэр кистэнэ сытар сир баайыгар суолу арыһыа, Хотугу муоранан суолу сөргүтүө уонна бу эргимтэбэ тайаан сытар улуустарга олох саҥа тыһын киллэриэ.

Оттон киин улуустар инновация секторын уонна тыа хаһаайыстыбатын онорон таһаарытын киинигэр ситимнэниэхтэрэ.

Тэриллит индустриальной кииннэр сайдыылара өрөспүүбүлүкэбит сиригэр-уотугар дьон олобун хаачыстыбатын тупсарыга тирэх буолуохтаах. Экологиябытын харыстааһын хас биирдии промышленнай бырайыак олоххо кииритигэр сүрүн ирдэбиллэнэн буолуохтаах.

Түргэн интэриниэт, аныгы технологиялар, сибээс мунгутуурдук сайдыахтаах. Бу табаары эргитиигэ, ырыынак сыһыанаһыларыгар, киһи олорор сириттэн тутулуга суох тэн бырааптаах буолууну хааччыһыа.

Аныгы сүүрэн салаалаларын сайыннарыыгы күүскэ үлэлэһиэхпит. Сахабыт киинэтин ураты көстүүтүгэр (феномен), төрүт кул туурабытыгар, норуоппут үтүө үгэстэригэр аан дойду интэриэһэ, болжотото сыллата улаатан иһэр. Сахабыт сиригэр туризм сайдыытыгар киэн сабахтар көһүннүлэр. Ол курдук тобостоох, култуурнай, исторической, экологической уонна экстремальной туризм сайдар кэскиллээхтэр. Онуоха ыалдьытты кэлбит дьону үрдүк таһымга көрсөр гына анал тэрилтэлэр үлэлэрин сайыннарыахтаахпыт. Туризм экономикабыт биир тутуу салаатынан буолуохтаах.

Өй үлэтигэр уонна айар кыахха олобурбут саҥа салаалар күүстээх өйөбүлү ылыахтара. Бу Сахабыт сирин аныгы экономикатыгар олук буолан, балысхан хамсааһыннары киллэрэрбитигэр тэтиммитин күүһүрдүө.

Өлүөнэ муостата – олох саҥа ситимэ

Өрөспүүбүлүкэбит киэн сирэ-уота ханнык бабарар хорсун санааны, толкуйу олоххо киллэрэргэ модун күүһү, кыабы биэрэр. Саха сиригэр ити булааннар туолуулар тупсабай суолтан-истэн, транспорт иннигэһэ суох сырытыттан олус тутулуктаах.

Федеральной уонна өрөспүүбүлүкэтээҕи таһымнаах массыына суолларын сайыннарыы ситимэ, авиация нэһилиэннэ ирдэбилигэр эппиэттиир сырыта,

аныгылыы тутуулаах уу тырааныспара – барыта баар буолуохтаах. Беркакит – Томмот - Дьокуускай тимир суол тохтоло суох үлэтин хааччыйан, Транссибирскай магистралга тийиэхпит. Аэропортар ситимнэрин уларыта тутуу, сангардыы – өрөспүүбүлүкэбэ авиация үлэтин саҥа кэрдиискэ таһаарыаҕа.

Хас да көлүөнэ ыра санаата - Өлүөнэ эбэни туоруур муостаны тутар кэммит кэллэ. Бу өрүс икки кытылын эрэ холбуур муоста буолбатах, Россия модун күүһүн, кыаҕын ситимнээһин буолар! Сангардыллыбыт инфраструктура өрөспүүбүлүкэ бары экономической салааларын холбуурун таһынан, атын регионнарга суолу арыйыаҕа. Россия Арктика сирин-баайын туһаҕа таһаарыытыгар, Азия-Чуумпу байҕалы уонна бүтүн аан дойдуну кытта сибээһи кэнэтигэр саҥа эргимтэ арыллар.

Бу барыта, Сахабыт сирин экономикатын туругун бөбүргөтүүгэ киэн хардыыны онгоробутугар, үрдүк сыаллары олоххо киллэрэр сорукпут буолар!

Саха сирин куораттара уонна нэһилиэктэрэ: кэрэ көстүү, табыгастаах усуллубуйа, куттала суох олох

Сүдү сорукар барыта киһи туһугар оноруллаллар. Тыйыс айылҕалаах дойдуга дьон нус-хас, XXI үйэбэ эппиэттэһэр бары өттүнэн табыгастаах усуллубуйаҕа куттала суохтук олороллорун туһугар ылыллаллар.

Олорор дьиз, сир-уот, суол-иис, хааччаҕа суох сырыы дьон толору эппиэттэһэр кыахтаах буолуохтаах.

Омук быһыытынан култуурабыт уратытын бэлиэтиир аныгы архитектура, бөбө-таҕа, сылаас тутуу – Сахабыт сирин бары муннугар баар буолуохтара. Хас биирдии куоракка, нэһилиэккэ үчүгэй хаачыстыбалаах уонна куттала суох суоллар тутулуохтаахтар. Иһэр уубут, тынар салгыммыт, аһыыр аспыт, экологиябыт, тулалыыр эйгэбит барыта ыраас буоларыгар үлэбит туһайыллыахтаах.

Сахабыт сирин муниципалитеттара бэйэлэрин үлэлэригэр киин куорат уопутун туһаныахтара. Кинилэр дьон олоһор сирдэригэр табыгастаах эйгэни олохтуурга саҥа уларытыылары киллэрэллэригэр былаас, нэһилиэнньэ уонна бизнес күүһүн түмүөхтэрин наада.

Россия Бырабыыталыстыбатын кытта хаарбах дьизэлэртэн дьону көһөрүү үлэтин салгыахпыт. Дьиз-уот коммунальнай тиһигэр аныгы технологиялары киллэриэхпит. Саха сирин куораттарыгар уонна нэһилиэктэригэр энергияны кэмчилиир уонна куттала суох “өйдөөх дьизэлэри”, кыбаарталлары тутуу дьон олоһун бары өттүнэн табыгастаах, тупсаҕай оноруоҕа.

Саҥа күүстэри – төрөөбүт түөлбэбитигэр

Сахабыт сиригэр түөлбэлээн олорор төрүт омуртар олохторун-дьаһахтарын укулаатын харыстааһын - кинилэр көмүскэллээх буолалларыгар, көнгүллүк тыналларыгар, сайдалларыгар олус улахан суолталаах. Дьон олоһор уонна сынньалангар аныгы табыгастаах усулуобуйа тэриллэхтээх.

Тыа сиригэр олохтоохторун саамай тыын суолталаах кыһалбаларын уталыппакка, уһаппакка быһаарыахтаахпыт. Олорор сири-уоту тупсарыы уонна дьиэ-уотка толору хааччылыыны киллэри, хаачыстыбалаах суол-иис, харгыһа суох сибээһинэн уонна түргэн Интэриниэтинэн туһаны киллэриллэхтээх. Бу барыта медицина көмөтө дьонго тийэригэр улахан көмө буолуо. Тыа сиригэр үөрэ-билини биэри куорат оскуолаларыгар тэннэһиэхтээх, духуобунай уонна эт-хаан өттүнэн көнгүллүк сайдар кыах тэриллэхтээх.

Тыа хаһаайыстыбатыгар төрдүттэн уларытылары киллэрэр кэм кэллэ. Бу салааҕа, төһө да өр сыллар усталарыгар үгүөрү үп угуллубутун үрдүнэн, хомойуох иһин, улахан экономическай көдүүс оноһулунна диэн этэр кыахпыт суох. Тыа сириттэн дьон көһөр, ордук ыччат уонна эдэр исписэлиистэр. Үлэтэ суох дьон ахсаана, куораты кытта тэннээтэххэ, күнтэн күн эбиллэ турар. Олохтоохтор дохуоттара үрдээбэт.

Аграрнай салааҕа судаарыстыбаннай өйөбүл чопчу уонна чуолкай стратегиятын оноруохпут. Хас биирдии угуллубут солкуобай түмүгү биэриэхтээх. Тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар дьонго сир-уот, ходуһа, бааһына, бордуюк суйаларын батаралларыгар усулуобуйа наада. Уһук Илини сайыннарыыга туһуламмыт федеральнай программалар чэрчилэринэн үлэлиэхпит, үрдүк технологиялаах тыа хаһаайыстыбатын производствотын тэрийиигэ инвестордары кытыарыахпыт.

Тыа хаһаайыстыбатын салаатын сана экономика уопсай хайысхатыгар киллэри – тыа сиригэр олох хаачыстыбатын төрдүттэн тупсарарга төһүү буолуоҕа. Оннук дьаһаннахпытына, дьон төрөөбүт алааһыгар талаһыа. Ол аата норуот төрүт үгэстэрин, олоһун-дьаһабын көмүскүөхпүт, тыа сиригэр чэпчэкитэ суох олоһор уонна үлэтигэр ытыктабылы сөргүтүөхпүт.

Ытыктабыллаах биир дойдулаахтарым!

Биһиги бэйэбит олохпутугар, инники дьылҕабытыгар, оһолорбут уонна сиэннэрбит кэскиллэригэр сыһыаммытын санаттан эргитэн, ырытан көрөр кэммит

кэллэ. Олох бары эйгэтигэр дьулуурбутун, көхпүтүн, тулуурбутун өссө күүскэ көрдөрөн, ыһыктыбакка, ыһыллыбакка, бэйэбит уонна бүтүн уопастыба уларыыахтаахпыт. Тыйыс усулуобуйаҕа тыыннаах хаалар туһугар туруулаһан кэлбит өйбүтүн-санаабытын инники күөҥнэ туттаһытына эрэ, хас биирдии киһи олоҕо уйгулаах буоларын, төрөөбүт Сахабыт сирэ сайдарын ситиһиэхпит.

Биһиги сүрүн баайбыт - элбэх омуктаах норуоппут. Саха сирэ история, дьылҕа-хаан ыйытынан хотугу норуоттар тылларын, култуураларын уонна үгэстэрин харыстыыр аналлаах. Араас омуктар култууралара хардарыта алтыһаллар, бэйэ-бэйэлэрин байытыһаллар. Биһиги, хотугу олохтоох норуоттар, омугуттан тутулуга суох, майгыннаһар өрүттээхпит, биир сүрүннээхпит.

Саха уонна нуучча норуоттара бэйэлэрин тула Сахабыт сирин төрөөбүт дойдуларынан ааҕар 130 араас омук бэрэстэбиитэлин түмэллэр. Россия модун кыаҕа уонна судаарыстыбаннаһа манньк сомоҕолоһууга тирэҕирэр.

Сахабыт сирэ аан дойдуга тыытыллыбатах ыраас айылҕатынан уонна ураты экосистемалааҕынан биллэр. Биһиэхэ сиртэн хостонор баай, кыыл-сүөл, көтөр-сүүрэр, үүнээйи сэдэх көрүҥнэрэ бааллар. Маны кэлэр көлүөнэлэргэ чөл туруктаах хаалларар ытык эбээһинэстээхпит. Ол иһин тулалыыр эйгэбитин харыстаан, сөпкө туһаныахтаахпыт.

Хатыламмат уратыбытын сүтэрэртэн куттаммакка, аан дойду иннигэр сагалыы арыллар туһугар түмсэр күммүт үүннэ. Уопсай сыалы-соругу ситиһэргэ өрөспүүбүлүкэ хас биирдии олохтообун талаана, дьобура, кыаҕа ордук оруолланна. Улахан быһаарыныылары, модун былааннары ылынарга Сахабыт сирин бары олохтообун санаата учуоттанара, гражданскай уопастыба күүһэ, былаас аһаҕас буолуута ирдэнэр.

Төрөөбүт Сахабыт сирин сайыннарыыга эһиги этиилэргит миэхэ олус улахан суолталаахтар. Ол иһин быыбар иннинээҕи программабын үлэлэтэрбэр чопчу этиилэргитин киллэрэргитигэр ыҥырабын. Этиилэргитин **aisennikolaev.ru** саайтпар ыытын.

Бары бииргэ бастыҥ буолуу дьобун тосхолун тобулан, чуолкай уонна дьэҥкэ былааны ылыныаҕын! Ону сомоҕолоһон олоххо киллэриэҕин! Өрөспүүбүлүкэбит сайдыытынан киэн туттуобун!

Сахам сирэ, түмсүүнэн - сайдыыга, үлэнэн – үрдэлгэ!

Изготовитель: Общество с ограниченной ответственностью «ЯКСТАР», 677000, Республика Саха (Якутия), город Якутск, ул. Ярославского, 6/3, оф.18, ИНН 1435260937. Заказчик: Николаев Айсен Сергеевич. Тираж: 1 экз. Дата выпуска: 04.08.2018 г. Изготовление оплачено из средств избирательного фонда кандидата на должность Главы Республики Саха (Якутия) Николаева Айсена Сергеевича.